

Sammanträde torsdag 23 maj 2013

Aktivitetshuset Tuben, T-banehuset i Farsta centrum, klockan 19.05-21.25

Ledamöter

Lars Jilmstad (M), ordförande
Gunnar Sandell (S), vice ordförande
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Ann-Louise Ebérus (M)
Leif-Åke Andersson (M)
Eva Gustafson (S)
Karin Lekberg (S)
Mariana Moreira Duarte (MP)
Sebastian Sandström (MP)

Ersättare

Willy Viitala (M)
Berit Snapp (C)
Daniel Carlstedt (S) inte § 10
Godfrey Etyang (S)
Tuula Karlsson (S)

Tjänstgörande ersättare

Marie-Louise Gudmundsson för Arne Fredholm, båda (M)
Camilla Lindberg för Yasmin Khan, båda (M)
Martin Levanto (M) för Vladan Bošković (FP)
Lars Bäck för Laura Roselli, båda (V) inte § 10
Daniel Carlstedt (S) för Laura Roselli (V) § 10

Tjänstemän

Stadsdelsdirektör Steinunn Á Hákansson, avdelningscheferna Pär Dahlqvist, Päivi Kabran, Thomas Kultti, Per-Ove Mattsson, Lena Rabe och Birgitta Thulén, biträdande enhetschef Inger Kernot, utvecklingsstrateg Kristina Svärting, lokalstrateg Iris Birath, lokalintendent Amir Mohajerpour, upphandlare Michael Boström, verksamhetscontroller Monika Lind, kommunikationsstrateg Marie Houry, planeringssekreterare Cecilia Rivard, nämndsekreterare Pia Sundqvist.

Personalföreträdare

Carina Lemon-Allstrin, LO (Kommunal).

Utses att justera Lars Jilmstad (M) och Gunnar Sandell (S)

Dag för justering 24 maj 2013

Sekreterare

Ordförande

Vice ordförande

Antal paragrafer: 29 varav paragraf nummer 28-28 under slutet del av sammanträdet.
Antal blad: 40 varav blad nummer 39-40 under slutet del av sammanträdet.

§ 1

Anmälan av inlämnade medborgarförslag

Beslut

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda Felix Hansens medborgarförslag om att renovera basketplanen i Fagersjö.

Ärendet

Följande medborgarförslag har lämnats in till stadsdelsnämnden.

Renovera basketplanen i Fagersjö

Felix Hansen. Dnr 1.2.4-264/2013

Förvaltningen hade redovisat inlämnade förslag i en sammanställning 2013-05-02.

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle uppdra åt förvaltningen att bereda medborgarförslaget.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

§ 2

Inför hundförbud på flera platser i Sköndal

Svar på medborgarförslag

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslag från Patricia Beyeler om att införa hundförbud på flera platser i Sköndal.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Patricia Beyeler att hundförbud ska införas inom vissa områden i Sköndal. Beyeler föreslår också att det sätts upp skyltar på ett flertal platser i stadsdelen om att hundars föreningar ska plockas upp.

Hundförbud på offentlig plats är ett beslut som bara kan fattas av kommunfullmäktige. Förvaltningen är inte övertygad om att skyltar med information om vilka skyldigheter hundägare har skulle vara till någon riktig nytta. Som ett alternativ kan förvaltningen informera om vilka regler som gäller i månadsannonserna i lokaltidningen Mitt i Söderort, vid ett eller flera tillfällen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-29.

Dnr 1.2.4-98/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 3

Se Farsta från ovan

Svar på medborgarförslag

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslag från Elisabet Baranyi-Nilsson om att se Farsta från ovan.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Elisabet Baranyi-Nilsson att något av de höga husen i Farsta centrum ska förses med en hiss på utsidan av fasaden. Hissen ska leda upp till taket där det ska finnas möjlighet att promenera på husets tak och beskåda Farsta från ovan.

Att bygga en hiss på utsidan av ett befintligt hus är en stor investering. Idén blir av den anledningen svår att förverkliga. Förvaltningens uppfattning är att förslaget är mer lämpligt att genomföra om det uppförs ett nytt högt hus i Farsta centrum.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-17.

Dnr 1.2.4-99/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Gunnar Sandell m fl (S)

Förslag till beslut enligt förvaltningen med ett tillägg.

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att undersöka hur långt beredningen av nämndens gemensamma förslag från 14 februari 2008 om att bygga Farsta torn kommit. Medborgarförslaget är mycket intressant. Nämnden ser flera projekt t ex ”Tyngdpunkt Farsta” som också diskuterar intressanta idéer om Farstas utveckling. Tyngdpunkt Farsta ska vara en konkretisering av Söderortsvisionen, projektet har producerat många papper och powerpointbilder. Nämnden anser att detta arbete snarast bör resultera i konkreta förslag med handlingsplan annars bör det likt Fågeln Fenix avslutas och återuppträffa i ny

skepnad. Då bör även detta förslag förverkligas om att fler enkelt ska kunna från ovan se hur vackert och intressant vårt stadsdelsområde är!

§ 4

Snöröjningen i stadsdelsområdet

Svar på två skrivelser från (S), (MP) och (V)

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på de båda skrivelserna från socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet om snöröjningen i stadsdelsområdet.
2. Nämnden uttalar därutöver följande.

Att snöröjningen, främst i vinterns inledning, varit under all kritik är uppenbart. Vi vill särskilt framhålla följande.

- Röjning av trottoarer och torgytor måste förbättras.
- Områdeskännedomen hos entreprenörerna måste bli bättre.
- Det måste vara självklart för trafikkontoret att besvara skrivelser från vår förvaltning.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet föreslagit att stadsdelsnämnden ska ansvara för snöröjning och skötsel av gator och torg. Trafik- och renhållningsnämndens vinterväghållning håller inte måttet. I en senare skrivelse kräver partierna att förvaltningen tar reda på om den ansvariga nämnden har någon förklaring till vinterns dåliga snöröjning och en plan för hur det hela ska skötas bättre kommande vinter.

Förvaltningen har inte fått något uppdrag från nämnden att föreslå hur ansvaret för dessa frågor kan återföras till lokal nivå. Något sådant förslag har därför inte tagits fram. När det gäller trafikkontorets bristande snöröjningsinsatser i december förra året har förvaltningen uttryckt sitt missnöje i ett brev till trafikkontoret.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-30.

Dnr 1.6-9/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag. I detta instämde Mariana Moreira Duarte m fl (MP).

Gunnar Sandell m fl (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag. I detta instämde Lars Bäck (V).

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt hans och Mariana Moreira Duartes m fl (MP) yrkande.

Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Reservation

Gunnar Sandell m fl (S) och Lars Bäck (V)

Förslag till beslut enligt förvaltningen med följande tillägg.

1. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att undersöka varför svar på skrivelsen inte inkommit.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att snarast spåra upp alla återstående snöhögar inom sdn området samt se till att dessa försvinner spårlöst.
3. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att i samverkan med Trafikkontoret snarast utarbeta ett förslag till en fungerande snöröjning inför den snö som kommer att falla senare, inkluderande fortlöpande uppföljning.

Vi tackar för svaret. Alla är överens om att årets snöröjning var skandalöst dålig. Att flytta över ansvaret till stadsdelsnämnden är en politisk fråga som vi aktualiserar i annat sammanhang. Vi är angelägna om att den snö som föll i fjol, och delvis i år, försvinner snarast. Vi är angelägna om att allt görs så att alla i vårt stadsdelsområde får en bra snöröjning nästa gång det snöar, troligen i november 2013. Förvaltningen ska redovisa en plan för detta vid första mötet efter sommaren. Planen görs tillsammans med Trafikkontoret.

Förvaltningen ska även ta reda på varför vi inte fått svar på brevet till trafikkontoret, förvaltningslagen är mycket tydlig på inom vilken tid svar ska avges, den torde gälla även för Trafik o renhållningsnämnden.

Ett annat kvarstående problem från vintern är sopning och bortforsling av sanden jmf t ex hörnan Lingvägen – Örbyleden utanför Söderledskyrkan. Förvaltningen får i uppdrag att inspektera vårt område och se till att åtgärder vidtas så att vi åter får vårt vackra, gröna, sköna stadsdelsområde.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V)

Vi kommer att kontakta våra representanter i kommunfullmäktige och be dem ta initiativ till att kf i slutändan beslutar att uppdra åt stadsledningskontoret att utarbeta ett förslag till hur ansvaret för snöröjningen kan återföras till lokal nivå för att säkerställa en bättre kvalitet inom ramen för de gällande entreprenadavtal som träffats genom Stockholms kommuns centrala upphandling.

§ 5

Modersmålsstöd i förskolorna i Farsta

Svar på skrivelse från (S), (MP) och (V)

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet om modersmålsstöd i förskolorna i Farsta.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet föreslagit att förvaltningen redovisar om förskolorna erbjuder modersmålsstöd och hur stödet i så fall är utformat.

Farstas samtliga förskolor har ett planerat arbete för att stödja barns språkutveckling och arbetar aktivt och medvetet med det. Farsta har en språkpedagog som har arbetat övergripande och ett språknätverk med representanter från alla förskoleområden. Vi har ett språkprogram som lägger stor vikt vid att flerspråkiga barns språkmiljö ska kartläggas. Programmet innehåller konkreta tips om hur pedagogerna kan stödja barn med annat modersmål att utveckla språkliga kompetenser i sina olika språk.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-15.

Dnr 1.6-672/2012

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 6

Om brev från personalen på förskolan Ängen och förvaltningens svar

Svar på skrivelse från (S) och (V)

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna och vänsterpartiet om brev från personalen på förskolan Ängen och förvaltningens svar.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden önskar socialdemokraterna och vänsterpartiet att förvaltningen åtgärdar problemen som personalen på förskolan Ängen har beskrivit i ett brev riktat till stadsdelsnämnden.

Avdelningschefen för förskola och fritid har efter samtal med Ängens personal tolkat deras skrivelse som ett upprop till ansvariga politiker om behovet av mer resurser till förskoleverksamheten som helhet, inte om specifika missförhållanden på Ängens förskola. Förvaltningen arbetar för att nå kommunfullmäktiges mål och säkra att förskolans läroplan efterlevs i det dagliga pedagogiska arbetet. Förskoleledningen har kontinuerlig dialog med pedagogerna om hur man med givna resurser och lokala förutsättningar kan erbjuda barnen en bra omsorg och pedagogiskt utvecklande miljö samt utmana barnen i deras lärande.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-08.

Dnr 1.2.3-92/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Lars Bäck (V).

Särskilt uttalande

Gunnar Sandell m fl (S) och Lars Bäck (V)

Vi tackar förvaltningen för svaret. Vi noterar att förvaltningen ska se till att de förtroendevalda i nämnden får information om skrivelser samt situationen i verksamheterna. Vi noterar att förvaltningen gör ett arbete inom de ramar som den moderatledda majoriteten ger. Vi är, liksom medarbetarna inom förskolan Ängen, bekymrade över situationen inom

förskoleverksamheten främst lokaltillgången, medarbetarförsörjningen samt resurstilldelningen. När vi bildar majoritet efter valet 2014 satsar vi på förskolan som är mycket viktig för barnens utveckling.

§ 7

Tilldelning av ledsagartimmar i Farsta och andra stadsdelsområden

Svar på skrivelse från (S) och (V)

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna och vänsterpartiet om tilldelning av ledsagartimmar i Farsta och andra stadsdelsområden.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har socialdemokraterna och vänsterpartiet ställt frågor om tilldelning av ledsagartimmar i Farsta och andra stadsdelsområden. De båda partierna vill få en redovisning av antalet ansökningar samt hur många av dessa som beviljats och avslagits vid respektive förvaltning.

Förvaltningen har jämfört Farsta med fyra andra stadsdelsområden gällande antalet avslag i förhållande till antalet beslut om ledsagning. Inget tyder på att Farsta skulle vara särskilt restriktivt i biståndsbedömningen. Det finns stadsdelsområden som har en högre andel avslag och det finns även de som har en lägre andel.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-25.

Dnr 1.6-172/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande. Gunnar Sandell m fl (S) anslöt till det första stycket i detta särskilda uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), med instämmande i det första stycket av Gunnar Sandell m fl (S)

Av den rapport, bilaga 2, som presenteras framgår att det totalt för hela Stockholm varit ett minskat antal beviljade ledsagartimmar sedan 2007. Enligt sammanställningen var Farsta den stadsdel som beviljade minst antal timmar under 2011. När det gäller avslag på ansökningar så hamnar Farsta på en delad andraplats bland de fem stadsdelar som presenteras. Av rapporten framgår också att ambitionerna och målen i de gemensamma

FARSTA STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

23 MAJ 2013

BLAD 10

riktlinjerna för verksamheten i realiteten får stå tillbaka för de lokala stadsdelarnas budgetläge. Likaså att det inte kan sägas råda en likabehandling sett över hela staden, även om det finns en lokal sådan.

Sammanfattningsvis pekar rapporten på att den uppfattning som våra informanter givit uttryck för och som föranledde vår fråga vid sammanträdet den 14 mars 2013 stämmer till stora delar. Vi kommer givetvis fortsätta att följa frågan med intresse.

§ 8

Valfriheten i hemtjänsten

Svar på skrivelse från (S) och (V)

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna och vänsterpartiet om valfriheten i hemtjänsten.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har socialdemokraterna och vänsterpartiet föreslagit att förvaltningen ska utreda förutsättningarna för att Farsta Hemtjänst blir ickevalsalternativ för de kunder från Farsta som av olika anledningar avstår från att välja hemtjänstutförare.

Farsta Hemtjänst valde att inte anmäla intresse för att ingå i ickevalssystemet. För att komma i fråga måste enheten i så fall acceptera kunder i hela regionen östra söderort. Det bedömdes inte vara kostnadseffektivt på grund av de stora geografiska avstånden i regionen. Förvaltningen gör fortfarande samma bedömning.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-16.

Dnr 1.6-72/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Gunnar Sandell m fl (S)

Tack för svaret. Vi noterar att alla väljer just nu. Vi noterar att det enligt förvaltningens bedömning inte är kostnadseffektivt att tvingas ta uppdrag inom hela region östra söderort. Vi noterar att det är Stadsdirektören, inte kommunstyrelsen, som i december 2012 tolkade kommunfullmäktiges beslut. Vi föreslår att den moderatledda majoriteten i Farsta stadsdelsnämnd medverkar till att beslutet förändras så att hemtjänstutförarna själva anmäler vilket område de ska verka inom. Då får nämndens pensionärsråd sin vilja igenom, det var rådet som uppmärksammade oss på problemet. När vi bildar majoritet efter nästa val ska alla som väljer Farsta hemtjänst eller avstår från val få en kommunal hemtjänst med utmärkt kvalitet!

FARSTA STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

23 MAJ 2013

BLAD 12

Justerarnas signatur
Utdragsbestyrkande

§ 9

Farsta Hemtjänst

Svar på skrivelse från (S) och (V)

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna och vänsterpartiet om Farsta Hemtjänst.

Ärendet

Socialdemokraterna och vänsterpartiet har i en skrivelse till stadsdelsnämnden den 14 mars i år föreslagit att nämnden vid lämplig tidpunkt ska få en redovisning av verksamheten inom Farsta Hemtjänst, från starten och framåt. Partierna är också intresserade av vilka utvecklingsplaner som finns vid enheten.

En redovisning av Farsta Hemtjänst ingick i den temakväll om äldreomsorgen som förvaltningen anordnade för nämnden den 4 april. Presentationen omfattade en kort historik över den omorganisation som genomfördes under 2012, då fyra hemtjänstenheter slogs samman till en, situationen i dag och utvecklingsplaner för framtiden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-05.

Dnr 1.6-171/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 10

Planering av förskolelokaler

Lägesrapport och förslag om nya lokaler och avdelningar

Beslut

1. Stadsdelsnämnden bygger om och inrättar ytterligare en avdelning på förskolan Äppelgården, Havsörnsvägen 49 i Fagersjö.
2. Nämnden bygger om och inrättar tillagningskök samt ytterligare en avdelning på förskolan Lagunen, Dalbobranten 4 i Sköndal.
3. Nämnden uppför en förskolepaviljong med en avdelning i anslutning till förskolan Morkullan, Morkullsvägen 5 i Tallkrogen.
4. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att undersöka möjligheten att inrätta förskolor i lokaler inom Edö äldreboende, Farsta vård- och omsorgsboende, Kvickenstorpsskolan och Farsta gymnasium.
5. Stadsdelsnämnden godkänner i övrigt förvaltningens lägesrapport om planeringen av förskolelokaler.

Ärendet

Sedan 2006 har nästan alla förskoleplatser i Farsta stadsdelsområde tillkommit i tillfälliga lokaler. De långsiktiga befolkningsprognoserna har inte varit tillförlitliga. Även den mycket korta planeringstiden på tre-fyra månader som stadsdelsnämnden har på sig för att uppfylla förskolegarantin innebär att det krävs snabba och tillfälliga lösningar. Denna lägesrapport visar utbyggnaden sedan 2006 och vad som planeras för framtiden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-02.

Dnr 2.6-275/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag.

Beslutsgång

Lars Bäck anmälde jäv och lämnade sammanträdet medan ärendet behandlades.

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Gunnar Sandell m fl (S)

Reservation

Gunnar Sandell m fl (S)

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att vid första nämnden i höst återkomma med en rapport om läget i de åtgärder som föreslås samt att fortsättningsvis i tertialrapporterna lämna samma redovisning.

Vi anför därutöver att vi tackar för den samlade rapporten om förskolelokalerna. Vi har länge efterlyst en sådan. Rapporten visar att situationen är besvärlig men även på konstruktiva förslag för att lösa den. Lokalbehovet för förskolan är en synnerligen viktig del i den omfattande samhällsbyggnad som planeras inom vårt område. Vi förutsätter att förvaltningen ständigt till Exploateringskontoret och Stadsbyggnadskontoret föreslår förskolelokaler samt avstyrker deras förslag om detta inte fungerar.

Bra att ersätta provisoriska lokaler med fasta, ur både brukar-, medarbetare- och miljöperspektiv.

Ett om möjligt större problem än lokalerna är medarbetarförsörjningen. Vi ser fram emot nya förslag inom detta område t ex att utbilda befintlig personal, nära samverkan med skolorna, praktikjobb för alla de arbetslösa, inte minst unga arbetslösa, som den moderatledda majoriteten inte gjort så mycket för.

Vi har hört att en brukarenkät just genomförts och ser fram emot redovisningen av denna med förslag till eventuella åtgärder så att majoritetens glada slagord ”en förskola i världsklass” motsvaras i verkligheten. Detta gäller självklart i minst lika hög grad för de privata förskolorna inom området.

Särskilt uttalande

Gunnar Sandell m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Vi tackar för en mycket informativ rapport som inte enbart ger en beskrivning av den situation som råder när det gäller förskolor inom vårt stadsdelsområde. Den visar även mycket tydligt konsekvenserna av hur det går när alltmer av samhällsplanering och bostadsförsörjning överlåts på de s.k. marknadskrafterna. Effekten blir allt för ofta att stadsdelsförvaltningen i efterhand får försöka parera konsekvenserna av att byggbolagen inte bygger förrän de exempelvis kan ”räkna hem” en hög avkastning på produktion av bostadsrätter. De yttersta förlorarna blir i slutändan de föräldrar och barn som får vänta på barnomsorg alternativt tacka jag till en plats som ligger i en annan del av stadsdelen. Detta är en orsak till att många föräldrar får svårt att klara det s.k. livspusslet, en annan är givetvis ett alltmer föräldraovänligt arbetsliv.

§ 11

Rivning av boulebana i Hökarängen

Beslut

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att riva boulebanan vid Fagersjövägen i Hökarängen och att återkomma till nämnden med förslag på ny plats för en boulebana i Hökarängen.

Ärendet

Boulebanan vid Fagersjövägen i Hökarängen har blivit en samlingsplats och tillhåll för missbrukare. Platsen ligger alldeles intill Hökarängens grundskola och att den utnyttjas flitigt av missbrukare upplevs därför som mycket störande av skolan, och även av allmänheten. Polisen bekräftar att boulebanan blivit ett tillhåll för missbrukare. De menar att det finns en risk att platsen även lockar till sig langare.

Förvaltningen bedömer att det är nödvändigt att boulebanan rivs för att få bort störande beteende och missbruk vid Hökarängsskolan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-16.

Dnr 1.6-307/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde att partiet inte deltar i beslutet.

Lars Jilmstad m fl (M), Gunnar Sandell m fl (S) och Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Jilmstad m fl (M), Gunnar Sandell m fl (S), Lars Bäck (V)

Vi förstår att de åtgärder som förvaltningen föreslår är nödvändiga, även om det självklart inte är en permanent lösning på problemet att personer med missbruksproblem befinner sig i det allmänna rummet och stör andra medmänniskor. Men med hänsyn till skolan och elevernas arbetsmiljö är beslutet som sagt nödvändigt. De personer som idag hänger vid boulebanan har tidigare hängt i centrum och nu har de flyttat 150-200 meter och de kommer sannolikt att flytta till en ny plats när boulebanan och tillhörande parkbänkar försvinner. För att lösa de riktiga problemen måste socialtjänstens insatser intensifieras.

FARSTA STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

23 MAJ 2013

BLAD 17

När det nu planeras en ny boulebana är det viktigt att förvaltningen hittar en bra plats för denna tillsammans med bouleintressenter i Hökarängen och Farsta. Ett bra första steg är att ta kontakt med pensionärsorganisationerna i området eftersom många av deras medlemmar är de som frekvent spelar boule, i alla fall på dagtid.

§ 12

Upphandling av ramavtal om konsulttjänster för miljökontroll av arbetsfordon och arbetsmaskiner

Beslut

1. Stadsdelsnämnden deltar i gemensam upphandling av ramavtal om konsulttjänster för miljökontroll av arbetsfordon och arbetsmaskiner.
2. Nämnden delegerar till förvaltningschefen vid trafikkontoret att för nämndens räkning under upphandlingen fatta upphandlingsadministrativa beslut samt att fatta tilldelningsbeslut och teckna avtal med leverantör.
3. Omedelbar justering.

Ärendet

Stockholm, Göteborg och Malmö har tillsammans med Trafikverket tagit fram gemensamma miljökrav för arbetsfordon och arbetsmaskiner. Enligt beslut i kommunfullmäktige ska dessa krav gälla för Stockholms stads nämnder, och stadens bolagsstyrelser har uppmanats att fatta motsvarande beslut. Nämnden har använt de nya miljökraven i samband med upphandlingen av parkskötseln.

Trafik- och renhållningsnämnden har nu bjudit in till en gemensam upphandling av konsulttjänster för kontroll av att miljökraven efterlevs. Då förvaltningen saknar kompetens för denna typ av kontroll föreslår förvaltningen att nämnden deltar i upphandlingen och delegerar till förvaltningschefen vid trafikkontoret att fatta alla nödvändiga beslut.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-06.

Dnr 2.2.2-286/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 13

Förlängning av avtal med Omsorgsföretaget Orkidén AB om driften av Lingberga gruppbostad

Beslut

1. Stadsdelsnämnden förlänger avtalet med Omsorgsföretaget Orkidén AB om driften av Lingberga gruppbostad att gälla från och med den 1 mars 2014 till och med den 28 februari 2016.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Vid sammanträdet den 17 december 2008 beslutade stadsdelsnämnden att tilldela Omsorgsföretaget Orkidén AB (tidigare Carema Orkidén AB) ansvaret för driften av Lingberga gruppbostad i Hökarängen. Tilldelningsbeslutet gällde från och med den 3 mars 2009 och tre år framåt. Därefter förlängdes avtalet, genom nämndens beslut den 16 juni 2011, med två år till och med den 28 februari 2014. Avtalet kan förlängas med ytterligare två år om parterna senast den 31 maj i år träffar en skriftlig överenskommelse om förlängning.

Förvaltningens bedömning är att verksamheten är väl fungerande och bedrivs i enlighet med det avtal som gäller. Förvaltningen föreslår därför att avtalet förlängs med ytterligare två år från och med den 1 mars 2014.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-30.

Dnr 2.2.2-272/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde att partiet inte deltar i beslutet.

Lars Bäck (V) anmälde att partiet inte deltar i beslutet.

§ 14

Uppföljning av kommunala vård- och omsorgsboenden – Edö

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppföljningen av Edö vård- och omsorgsboende.

Ärendet

Alla vård- och omsorgsboenden följs upp årligen. När det gäller de kommunalt drivna boendena ansvarar stadsdelsnämnden för uppföljningen. Förvaltningen redovisar nu uppföljningen av Edö vård- och omsorgsboende med de tre inriktningarna servicehus, gruppboende (demensvård) och somatisk vård.

Boendet är beläget i en naturnära miljö vid sjön Magelungen i Farsta strand. Bedömningen är att alla tre enheter bedriver en väl fungerande verksamhet och har en mängd olika aktiviteter att erbjuda. Ett mycket stort förbättringsarbete har gjorts där enheterna har kommit till rätta med tidigare påtalade brister. Inga nya avvikelser har heller konstaterats.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-26.

Dnr 1.2.1-265/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 15

Projektet Verksamhet och hälsa

Slutredovisning av Farstas del i projektet

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens slutredovisning av projektet Verksamhet och hälsa.

Ärendet

I projektet Verksamhet och hälsa har medarbetare och chefer i Stockholms stad och Upplands Väsby prövat och vidareutvecklat arbetsmetoder och former för målstyrning på grupp- och individnivå. Projektet har pågått under åren 2011-2012 och har finansierats av EU via Europeiska socialfonden (ESF).

Verksamhet och hälsa är systematisk verksamhetsutveckling med kundfokus. Arbetssättet ger medarbetarna ökat inflytande och mer ansvar över sitt arbete, vilket ökar kvaliteten i verksamheten. Personalen arbetar systematiskt med att bryta ner enhetens åtaganden till konkreta och i tid avgränsade medarbetaråtaganden som kontinuerligt följs upp, analyseras och vidareutvecklas i resultatdialoger.

Resultaten visar att arbetssättet leder till ökad förståelse för uppdraget samt ett större kundfokus, en god arbetsmiljö och lägre sjukskrivningstal.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-03-11.

Dnr 1.2.6-14/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Delegering och förordnande till tjänstemän vid Socialjouren****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden delegerar till nedan namngivna socialinspektörer och socialsekreterare vid Socialjouren rätt att begära polishandräckning enligt 45 § punkt 1 och 2 lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) inom nämndens ansvarsområde.
2. Nämnden förordnar nedan namngivna socialinspektörer och socialsekreterare vid Socialjouren med rätt att begära polishandräckning enligt 43 § punkt 2 lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) inom nämndens ansvarsområde.
3. Nämndens tidigare delegeringar till och förordnanden av tjänstemän vid Socialjouren upphör att gälla.

Socialinspektörer och socialsekreterare vid Socialjouren: Ola Agbro, Ann Bergholz Flynn, Annette Borell, Chris Bremark, Roland Carlsén, Susanne Cavallius, Daniel Colegate, Lars Cronstrand, Agneta Engström, Rolf Eriksson, Anneli Fastborg, Anita Habel, Helena Holm, Anna-Carin Jevrell Monié, Maria Larsson, Elinoar Lindroth, Maria Mistander, Johanna Nilsson, EliKristin Norberg, Inga-Lill Renhorn Källgren, Maria Ragndag, Maj-Stina Samuelsson, Ulla Schöldström, Lars Stenman, Roland Stjärnfeldt, Monica Svederoth, Margareta Svensson, Charlotta Thorelius, Therese Travis, Anneli Wernstedt, Tuija Viljakka, Ulla-Maija Yrjänä och Inger Åsebo.

Ärendet

Socialnämnden svarar bland annat för stadens jourverksamhet inom individ- och familjeomsorgen, genom Socialjouren. Den nämnd som svarar för denna verksamhet fattar ett särskilt beslut om vilka tjänstemän som ska ha rätt att begära polishandräckning enligt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Detta beslut överlämnas sedan till stadsdelsnämnderna som ombeds fatta motsvarande beslut.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-07.

Dnr 1.1-288/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 17

Tertialrapport 1 2013

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 1 för 2013.
2. Nämnden godkänner omslutningsförändringar om 22,8 mnkr.
3. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende projekt Vackra Stockholm om 0,2 mnkr.
4. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende tillgänglighetsinvesteringar om 1,8 mnkr.
5. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende ytterstadsmedel för Söderortsvisionen om 0,8 mnkr.
6. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om stimulansbidrag om 0,8 mnkr för utbyggnad av en förskoleavdelning.
7. Omedelbar justering.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-13.

Dnr 1.2.1-290/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Reservation

Gunnar Sandell m fl (S)

Förslag till beslut enligt förvaltningen med följande tillägg:

Vi gratulerar förvaltningen till att den så väl sköter budgeten inom den moderatledda majoritetens ramar och uppdrag.

Dock några skönhetsfläckar. För förskolorna är det gruppernas storlek och andelen förskollärare som inte når målen. Arbetslöshet har inte minskat, trots vissa insatser. Hälften av försörjningsstödet beror på arbetslöshet – så har det varit under de moderatledda mandatperioderna! Jobbtorgen är kosmetika. Arbetsförmedlingen bör rustas upp och sättas i centrum för all förmedling av arbete samt genomföra särskilda insatser för de arbetslösa med störst behov. En expansiv ekonomisk politik och näringspolitik är andra viktiga pusselbitar i arbetet för hög sysselsättningsgrad, för arbete åt alla!

Vi undrar om förvaltningen söker pengar för att bedriva verksamhet i Sköndalshallen på fredagar? Vi anser fortfarande att det är synnerligen angeläget att snarast åter öppna en fritidsgård i Sköndal. Tills förvaltningen hittat lokaler som accepteras bör ett personellt samarbete inledas med den förening som bedriver verksamhet i vår tidigare lokal vid Sköndals centrum!

Vi anser också att fler åtgärder för medarbetarna ska genomföras. Främst gäller det samverkan, att ta del av allas erfarenheter, att lyssna noga på de fackliga organisationerna och det de förmedlar från medlemmarna. All verksamhet inom förvaltningen är helt beroende av engagerade och duktiga medarbetare. Medarbetarenkäten måste utgöra grund för konkreta insatser inom alla verksamheter. Projektet verksamhet och hälsa ska permanentas och omsättas i all pågående verksamhet. Tidigare har vi haft en Farstamodell (grunden kom från Huddinge) för systematiskt arbetsmiljöarbete, vad händer med denna?

Slutligen påpekar vi åter nödvändigheten av ett mycket aktivt arbete med personalförsörjningen. Grunden är självklart brukarnas behov. Åtgärder för att utveckla kompetensen, arbetsmiljön, ledarskapet, lönepolitiken är avgörande för om medarbetarna stannar samt om det går att rekrytera nya. Ökad sjukfrånvaro, sjuknärvaro, omsättning, dåliga siffror i medarbetarenkäter, fackliga negativa påpekanden är signaler som omedelbart måste medföra åtgärder.

Särskilt uttalande

Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

I rapporten kan man som vanligt utläsa en tro på att uppnå de egna satta förväntningarna. Förvaltningen jobbar hårt med de förutsättningarna de har fått av majoriteten.

Det är hårda tider och det märks tydligt på ekonomin, vi har tidigare yttrat vår oro kring projektledd verksamhet och vill ytterligare än gång påpeka detta. Det är bra att verksamhet planeras och genomförs, men projekt tar slut och en tanke för vad som händer med bra verksamhet måste finnas.

I rapporten kan man utläsa väldigt många gröna punkter, en tilltro till verksamheten ska vara stark, det man bör ifrågasätta är utformningen av målen och om de egentligen mäter rätt saker.

Under punkten kring hemlöshet påvisas det att hitintills har det inkommit 26 underrättelser kring vräkning, 15 har kunnat förhindras, 6 har ordnat eget boende. Vad hände med resterande 5? Och var några av dessa barnfamiljer?

Vi har tidigare påpekat att det är bra om chefer på förvaltningen utbildas inom HBT-frågor, i rapporten finns information om att ett första tillfälle har genomförts under ledning av RFSL. Vi ser fram emot att få läsa i T2 hur fler sådana tillfällen har genomförts.

Det nya sättet att mäta barngruppernas storlek gör att vi skulle kunna få en grön plupp i slutet av året trots att barngrupperna varit för stora, eftersom vi numer mäter genomsnitt och inte procent av tiden som vi överskridit "maxstorleken". Det förra sättet att räkna är att föredra. Vi vill inte att det viktiga är att vi får en grön plupp utan att det viktiga ska vara att barngrupperna inte är för stora. Om vi prioriterar barnomsorgsgarantin på bekostnad av storleken på grupperna så ska det synas.

Målet med en god ekonomi skall alltid vara en prioritering men det kan inte vara på bekostnad av verksamheten, vi har en stor andel äldre i stadsdelen som kommer behöva ytterligare service, en yngre generation som bara bli fler och fler och en ungdomsgeneration som behöver fritidsgårdar. Vi får inte heller glömma bort de som lider av bland annat missbruk som behöver samhällets hjälp för att komma på fötter.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V)

Tertialrapport 1 för 2013 återspeglar majoritetens prioriteringar i Farsta. Vi ser att förvaltningen lyckas väl i sitt arbete, allt fungerar som det ska. Samtidigt kan vi se att mycket saknas då Alliansens ambition inte är att skapa välfärd åt alla.

Vi anser att Farsta är en bra plats för många att leva i. Samtidigt anser vi att mycket behöver förbättras för att skapa ett samhälle där människor har jämlika möjligheter till ett gott liv och aktivt samhällsengagemang.

När det gäller avsnittet som redovisar olika mätbara mål i förhållanden till inriktningsbeslut med alla dess färgprickar så lämnar det mycket att önska. Exempelvis kan vi se att antalet barn per förskolegrupp respektive antalet förskolebarn per anställd uppfyller de s.k. målen, men redovisning beskriver bara hur många barn och den personaltäthet som finns på pappret. Den ger ingen information om hur det ser ut i vardagen på våra förskolor vid sjukskrivningar och annan frånvaro om det exempelvis finns vikarier etcetera att tillgå och därmed hur många barn varje personal får ansvara för i realiteten ute på förskolorna.

Vi vill se en annan sorts mätning av kvaliteten på den politik som förs. Istället för att sätta upp mål som är lätta att nå vill vi ha en redovisning där både det som lyckas och det som misslyckas får synas. Som redovisningen ser ut nu upplever vi att misslyckanden (så som en växande ojämlikhet i samhället eller för stora barngrupper i förskolan) inte visas på ett öppet sätt.

FARSTA STADSDELSNÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

23 MAJ 2013

BLAD 26

Justerarnas signatur
Utdragsbestyrkande

§ 18

Avvikelsehantering inom äldreomsorgen

Yttrande till Stadsrevisionen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till Stadsrevisionen över rapporten Avvikelsehantering inom äldreomsorgen.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Stadsrevisionen har granskat avvikelsehanteringen inom äldreomsorgen i Farsta och några andra stadsdelsnämnder. Granskningen visar att det saknas ett sammanhållande system för avvikelsehantering inom äldreomsorgen.

Förvaltningen diskuterar utifrån Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd en modell där synpunkter och klagomål fångar upp avvikelser oberoende av varifrån informationen om det inträffade kommer. Revisionskontoret föreslår att äldrenämnden tar fram ett IT-verktyg för hantering av avvikelser inom äldreomsorgen.

Förvaltningen menar att ett eventuellt IT-verktyg bör tas fram gemensamt för hela socialtjänsten, inklusive LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), och utgå från stadsdelsnämndens ledningssystem.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-23.

Dnr 1.4-113/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 19

Stockholms stads förskoleprogram "Stockholms stads förskoleplan – framtidens förskola"

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads förskoleprogram "Stockholms stads förskoleplan – framtidens förskola".

Ärendet

Stadsledningskontorets har tagit fram ett förslag till förskoleprogram för staden. Förvaltningen anser att förslaget är bra. Programmet förtydligar förskolans läroplan, utgår från aktuella forskningsresultat och understryker vikten av att förskolan tar hänsyn till att förskolebarnen har olika bakgrund, levnadsvillkor och behov.

Programmet är lättläst och tydligt och sätter fokus på vikten av systematisk uppföljning och på att miljön är "den tredje pedagogen". För att det ska kunna efterlevas krävs dock att förskolorna har en tydlig organisation, en kontinuerlig god personalplanering, vikariesurser och att pedagogerna har tid avsatt för att följa upp och analysera.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-02.

Dnr 1.5.1-177/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag. I detta instämde Lars Bäck (V).

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde att partiet inte deltar i beslutet.

Reservation

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) och Lars Bäck (V)

Nämnden beslutar att lämna nedanstående synpunkter som svar på remissen.

FN:s Barnkonvention borde vara en tydligare utgångspunkt för förskoleprogrammet. Det saknas resonemang kring exempelvis artikel 12 om barns rätt till inflytande och delaktighet. Alla barns rätt till utbildning genom förskola, inklusive papperslösa eller gömda barn, bör skrivas in i programmet.

Utveckling och lärande:

Alla barn ska uppmuntras att tro på sig själva och andra. Var och en ska få utveckla sina förmågor, utifrån sina förutsättningar, och lära sig att samarbeta där det behövs, till exempel för ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle. Alla behövs, oavsett kön, ålder, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck, religion, etnicitet och funktionsnedsättning, och alla har något att bidra med i samarbetet.

Barn som behöver mer hjälp och stöd:

Det behövs tydligare tidsramar för hur snart insatser ska sättas in för barn som behöver mer hjälp och stöd i sin utveckling än andra. Om det sker inom en vecka, en månad eller inom ett år kan vara helt avgörande för barnets utveckling.

Pedagogisk miljö och material:

Skadliga kemikalier som finns i förskolan ska fasas ut. Barn är särskilt utsatta och känsliga för skadliga kemikalier. Stockholm ska ha som mål att samtliga kommunala förskolor ska vara miljödiplomerade och fria från gifter senast 2021. Målet ligger i linje med regeringens miljömål att skydda människor och miljö från skadliga kemikalier.

Förskolorna ska ha tillgång till pedagogiska rymliga gröna gårdar. För att säkra kvaliteten på utemiljön ska staden ta fram ett verktyg av typen ”lekvärdesfaktor”. Lekvärdesfaktor används för att värdera utemiljöerna, och kan bidra till att skapa en utemiljö som stimulerar till lek och rörelse.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling:

Verksamheten i förskolan ska ha en global utgångspunkt och relatera till barnets bakgrund, tidigare erfarenheter och språk. Det är viktigt att även små barn får fortsatt modersmålsstöd så att de ges samma möjlighet att utveckla kulturell identitet samt förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål. Modersmålsstödet kan yttra sig på olika sätt och ett fortsatt pedagogiskt tänk i dessa frågor är viktigt.

Kost, rörelse och hälsa:

Ett ekologiskt synsätt ska prägla verksamheten i förskolan. Alla förskolor ska kunna erbjuda omsorgsfullt lagad ekologisk och närproducerad mat. 50 procent av livsmedlen ska vara ekologiska och det ska finnas tillagningskök på förskolorna. Fler av stadens förskolor bör ha ett tillagningskök. Förskolor utan tillagningskök bör ges möjlighet att få mat levererad från andra förskolor med tillagningskök.

Genusperspektiv:

Stycket om genusperspektiv är en stor framgång och vi ser mycket positivt på de skrivningarna i förskoleprogrammet. Dock fasthåller vi att möjliggörandet av dessa

målsättningar som föreskrivs kräver att förskolorna har personal med genuspedagogisk utbildning. Förskolan har en unik möjlighet att motverka befastandet av könsnormer, heteronormativitet och rasism. Förskolan ska ha ett medvetet, aktivt normkritiskt arbete och ett aktivt arbete mot diskriminering. De likabehandlingsplaner som förskolorna upprättar ska innefatta samtliga diskrimineringsgrunder och användas som hjälp i det dagliga arbetet.

En förskola för storstaden:

Staden ska erbjuda helg- och nattöppen barnomsorg. Barn med nattarbetande föräldrar har behov av en lugn, trygg och ombonad miljö i mycket liten skala med välutbildad personal. Rätten till barnomsorg är i dag starkt begränsad till dagtid vilket särskilt missgynnar ensamstående föräldrar och människor som jobbar kvällar, nätter och helger.

Systematiskt kvalitetsarbete:

Det är en brist att enbart de kommunala förskolorna och inte de fristående följs upp i stadens integrerade ledningssystem (ILS).

För att utemiljön i förskolan ska kunna leva upp till målen om aktiv utevistelse, lärande och motverkande av traditionella könsroller behöver förskolor byggas så att en bra utemiljö finns i anslutning till förskolan. Som förskolor byggs idag behöver ofta personalen gå iväg med barnen varje gång de ska ut så att de ska kunna leka och lära utomhus. Det är en ansträngning för personalen. De tomter som omger förskolorna är ofta platta och inte så stimulerande.

Förskolorna byggs på för små tomter med motiveringen att det inte finns bättre platser. Vi tror att det inte är sant. De små tomterna är ett resultat av prioriteringar i stadsplaneringen. Om bra tomter till förskolor prioriterades högt i planeringen av ny bebyggelse så skulle det gå.

§ 20

Ansökan om nytt serveringstillstånd för Cevicheria Aji y Ajo i Hökarängen

Svar på remiss från socialnämnden

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av ansökan om serveringstillstånd för restaurangen Cevicheria Aji y Ajo i Hökarängen.

Ärendet

Restaurangen Cevicheria Aji y Ajo på Hökarängsplan 12 i Hökarängens centrum har ansökt om serveringstillstånd med fullständiga rättigheter med en serveringstid från klockan 11.00 till klockan 22.30.

Förvaltningen har ingen invändning mot ansökan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-05-07.

Dnr 1.5.2-263/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 21

Uppföljning av privata vård- och omsorgsboenden – Lovisagården

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens uppföljning av Lovisagårdens vård- och omsorgsboende till handlingarna.

Ärendet

Alla vård- och omsorgsboenden följs upp årligen. Uppföljningen av privata utförare som har ramavtal med staden utförs av stadsdelsförvaltningarna på uppdrag av äldrenämnden, som ansvarar för avtalen. Förvaltningen redovisar nu uppföljningen av Lovisagårdens vård- och omsorgsboende. Boendet drivs i privat regi och är beläget i Haninge kommun. Målgruppen är äldre personer som har drabbats av en demenssjukdom.

Vid föregående uppföljning uppmärksammades några brister. Några av dem kvarstår, dock i mindre omfattning än tidigare. På förvaltningens begäran har utföraren lämnat in en åtgärdsplan som beskriver hur de konstaterade bristerna ska avhjälpas. Förvaltningen bedömer att planen är tillräcklig för att säkerställa att bristerna åtgärdas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-09.

Dnr 1.2.1-219/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 22

Uppföljning av privata vård- och omsorgsboenden – Söndagsgården

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens uppföljning av Söndagsgårdens vård- och omsorgsboende till handlingarna.

Ärendet

Alla vård- och omsorgsboenden följs upp årligen. Uppföljningen av privata utförare som har ramavtal med staden utförs av stadsdelsförvaltningarna på uppdrag av äldrenämnden, som ansvarar för avtalen. Förvaltningen redovisar nu uppföljningen av Söndagsgårdens vård- och omsorgsboende. Boendet är beläget i Hökarängen och är relativt nytt. Det drivs av Carema Care AB. Målgruppen är både yngre och äldre personer som har drabbats av en demenssjukdom.

Vid föregående uppföljning uppmärksammades några brister och några av dessa kvarstår, dock i mindre omfattning än tidigare. På förvaltningens begäran har utföraren lämnat in en åtgärdsplan som beskriver hur de konstaterade bristerna ska avhjälpas. Förvaltningen bedömer att planen är tillräcklig för att säkerställa att bristerna åtgärdas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-09.
Dnr 1.2.1-213/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 23

Uppföljning av privata utförare av hemtjänst – Lövholmens Hemtjänst

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens uppföljning av Lövholmens Hemtjänst till handlingarna.

Ärendet

Alla utförare av hemtjänst följs upp årligen. Uppföljningen av privata utförare som har ramavtal med staden utförs av stadsdelsförvaltningarna på uppdrag av äldrenämnden, som ansvarar för avtalen. Förvaltningen redovisar nu uppföljningen av Lövholmens Hemtjänst AB. Kontor finns i Bandhagen samt i Nacka där företaget har många kunder.

Lövholmens Hemtjänst driver en fungerande verksamhet men det finns några förbättringsområden. Kort efter vår uppföljning granskades verksamheten också av äldreomsorgsinspektörerna, med anledning av ett klagomål som lämnades in till äldreförvaltningen. Utifrån inspektörernas granskning och vår uppföljning har en åtgärdsplan begärts. Förvaltningen bedömer att den inlämnade planen är tillräcklig för att säkerställa att bristerna åtgärdas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-16.

Dnr 1.2.1-240/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 24

Uppföljning av privata utförare av hemtjänst – Thios Hemtjänst

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens uppföljning av Thios Hemtjänst till handlingarna.

Ärendet

Alla utförare av hemtjänst följs upp årligen. Uppföljningen av privata utförare som har ramavtal med staden utförs av stadsdelsförvaltningarna på uppdrag av äldrenämnden, som ansvarar för avtalen. Förvaltningen redovisar nu uppföljningen av Thios Hemtjänst, som är ett relativt litet företag med 21 kunder, varav alla utom en bor i Farsta. Kontoret finns i Farsta centrum.

Thios Hemtjänst driver en fungerande verksamhet men det krävs förbättringar inom några områden för att verksamheten helt ska leva upp till de krav som ställs. På förvaltningens begäran har utföraren lämnat in en åtgärdsplan som beskriver hur bristerna ska avhjälpas. Förvaltningen bedömer att planen är tillräcklig för att säkerställa att bristerna åtgärdas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-16.

Dnr 1.2.1-241/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 25

Rapportering till Socialstyrelsen av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 1 2013

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av rapporteringen till Socialstyrelsen för kvartal 1 2013 av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade till handlingarna.

Ärendet

Enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska kommuner varje kvartal redovisa till Socialstyrelsen de beslut om bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samma redovisning lämnas till kommunens revisorer, till ansvarig stadsdelsnämnd samt till äldrenämnden och socialnämnden. De båda facknämnderna rapporterar vidare till kommunfullmäktige.

Förvaltningen redovisar nu rapporteringen för kvartal 1 2013. Fem beslut som gäller permanent bostad inom äldreomsorgen har inte kunnat verkställas inom tre månader. De berörda har tackat nej till erbjuden plats. Inom LSS-området har fyra beslut inte kunnat verkställas inom tre månader. Tre beslut gäller bostad för vuxen, ett gäller avlösarservice i hemmet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande 2013-04-15.

Dnr 1.2.1-229/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 26

Övriga anmälningssärenden och beslut enligt delegering

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Stadsdelsnämndens protokoll den 18 april 2013

Rådet för funktionshinderfrågors protokoll den 13 maj 2013

Pensionärsrådets protokoll den 13 maj 2013

Övriga anmälningssärenden och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering

Förvaltningen hade redovisat ärendena i en sammanställning 2013-05-07.

Dnr 1.1-139/2013

Följande beslut har fattats av stadsdelsdirektören enligt nämndens delegering.

1. 2013-04-02: Avstängning från arbete. *Dnr 2.3.4-15/2013*
2. 2013-04-04: Avskedande. *Dnr 2.3.4-86/2013*
3. 2013-04-12: Avdelningschef Per-Ove Mattsson tillförordnad stadsdelsdirektör för perioden 2013-04-16 – 2013-04-18
4. 2013-04-12: Avdelningschef Per-Ove Mattsson tillförordnad stadsdelsdirektör för perioden 2013-04-30 – 2013-05-04

Förvaltningen redovisade även statistik över beslut om vårdnadsbidrag för perioden 28 mars – 3 maj 2013. Nio ansökningar har lämnats in under perioden. Sju ansökningar om helt bidrag har beviljats, och en ansökan har avslagits. I ett ärende har beslut ännu inte fattats.

§ 27**Nämndens frågor och information från förvaltningen**

Följande skrivelse lämnades in.

Telia Soneras flytt från nuvarande kontorslokaler (bilaga)

Gunnar Sandell m fl (S) med instämmande av Lars Jilmstad m fl (M), Mariana Moreira Duarte m fl (MP) och Lars Bäck (V)

Beslut

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att snarast utarbeta ett förslag till skrivelse från nämnden till kommunstyrelsen, i enlighet med innehållet i partiernas skrivelse ovan.

Mariana Moreira Duarte (MP) önskade en redovisning av eventuella vräkningar av barnfamiljer i Farsta och vad som görs för att förebygga sådant. I detta instämde Gunnar Sandell m fl (S) och Lars Bäck (V). Förvaltningen lovade återkomma med svar.

Eva Gustafson (S) tog upp att cirka hälften av personalen vid Fortums Högdalenverk, som ligger nära vårt stadsdelsområde, har insjuknat i en odefinierad sjukdom. Fortums företrädare försäkrar att detta bara gäller inom ett begränsat område inne på verket och att det inte är någon fara för kringboende. Socialdemokraterna har dock vid gruppleadmötet förra veckan uppmanat förvaltningen att skyndsamt skaffa mer information.

Avdelningschef Thomas Kultti svarade att förvaltningen sökt information på olika håll och att tidningen Mitt i Söderort rapporterar att saken utreds av flera nationella myndigheter. Enligt Fortum har en skyddszon upprättats inne på företaget men omgivningen är inte berörd. Vice ordföranden Gunnar Sandell (S) uppmanade förvaltningen att noga följa utvecklingen, och stadsdelsdirektör Steinunn Á Håkansson försäkrade nämnden att förvaltningen gör så och lovade återkomma med besked. Även Mariana Moreira Duarte (MP) och Lars Bäck (V) poängterade att det är viktigt att förvaltningen fortsätter arbeta med detta oroande problem.

Sebastian Sandström (MP) ställde frågor om barngruppernas storlek. Avdelningschef Birgitta Thulén svarade att förvaltningen följer stadens riktlinjer. Utmaningen är inte barngruppernas storlek utan att klara lokalförsörjningen – men det har vi gjort, förklarade Birgitta. Karin Lekberg (S) pekade på att det i tertialrapport 1 står att majoriteten av förskolorna har överinskrivning. Birgitta Thulén förklarade att det kan vara så under vissa tider på året, men att sett över hela året följer vi riktlinjerna. Både Karin Lekberg och Godfrey Etyang (S) påpekade att det vore bra om den förklaringen fanns med i tertialrapporten, och det höll Birgitta med om.

Tuula Karlsson (S) slog ett slag för den vackra staden i världsklass, och önskade att det sköna intrycket skulle bestå när man kommer till Farsta och att skötselnivån vad gäller stadsmiljön i vårt stadsdelsområde därför måste förbättras. Förvaltningen måste se över sina rutiner när det gäller att följa upp entreprenörer och fortlöpande inspektera området. Förvaltningen måste också göra mer för att få invånare mer aktiva att rapportera brister och förslag till förbättringar.

Avdelningschef Thomas Kultti svarade att förvaltningen har rutiner och att de fungerar – vi följer upp på våra egna ytor och vi tar även kontakt med trafikkontoret när vi ser brister på deras områden. En synpunktportal håller på att utvecklas för att skapa bättre felanmälan med större träffsäkerhet. Tuula Karlsson ville också skicka med att det fortfarande ligger drivor av sand på sina ställen, efter vinterns halkbekämpning.

Thomas Kultti berättade i anslutning till dessa frågor om stadsmiljö att förvaltningen har ansökt om 200 000 kronor för att låta ungdomar arbeta med förskönande insatser i stadsdelsområdet.

Lars Bäck (V) tog upp anhörigvård och undrade hur många äldre i Farsta som vårdas och tas om hand av anhöriga i hemmet, och hur många av dessa anhörigvårdare som är kvinnor. Förvaltningen återkommer med information.

Lars Bäck tog också upp valfriheten inom hemtjänsten och det system med lottning mellan olika utförare som infördes genom beslut av stadsdirektören, för de äldre som av olika anledningar inte gör ett aktivt val. Stadsdelsförvaltningen har bestämt att kommunala Farsta Hemtjänst inte ska delta i lottningen, vilket innebär att det enbart är de privata utförarna som kan komma i fråga när någon medborgare i Farsta inte väljer utförare. Lars ville veta hur förvaltningen har tolkat stadsdirektörens beslut och vilka övriga bedömningar som gjorde att man avstod från att delta i ”hemtjänstlotteriet”. Förvaltningen återkommer.

Lars Bäck berörde även dagens beslut i nämnden att förlänga avtalet med Orkidén AB avseende driften av Lingberga gruppbostad. Lars konstaterade att ägarbilden trots namnbytet är densamma – Orkidén AB är ett dotterbolag till Carema Care AB som i sin tur ägs av Ambea Holding. Vid en granskning av företagsgruppens ekonomiska resultat enligt de senaste inlämnade och offentliga årsredovisningarna framgår enligt Lars att Orkidén AB år 2011 omsatte totalt 619 miljoner kronor och gjorde ett resultat på 0 kronor, att Carema Care AB omsatte totalt 495 miljoner kronor och gjorde ett resultat på 0 kronor samt att Ambea Holding omsatte totalt 0 kronor och gjorde ett resultat på -265 miljoner kronor.

Lars ansåg att siffrorna kunde tolkas på tre sätt. Antingen har alla dessa företag ledningar som snarast bör bytas ut med tanke på det officiella resultatet, eller så finansieras hela verksamheten av en okänd filantrop, eller så pågår en mycket effektiv skatteplanering med de skattemedel som företagen får för att utföra välfärdstjänster enligt avtal med bland andra Stockholms stad.

Utifrån den beskrivningen undrade Lars Bäck om det görs någon bedömning av anbudsgivarens ekonomiska status när avtal tecknas eller förlängs. Lars frågade också om ett personalkooperativ med liknande ekonomiska situation skulle få utföra välfärdstjänster enligt de avtalsvillkor och de upphandlingsriktlinjer som gäller just nu.

Förvaltningens upphandlingsstrateg Michael Boström svarade att det alltid görs en seriositetsprövning vid upphandlingar och avtalsförlängningar, och att den prövningen bland annat omfattar kontakter med Bolagsverket och Skatteverket. Förvaltningens sammantagna bedömning är att Orkidén AB är en seriös och trygg avtalspartner. Staden har heller inga synpunkter på driftform – alla anbud prövas på samma sätt, så också de som lämnas av personalkooperativ.

Utifrån de senaste dygnens upplopp och förstörelse runtom i Stockholm frågade Eva Gustafson (S) vilka insatser förvaltningen planerar i början och slutet av sommaren för att förebygga oro bland sysslolösa ungdomar. Eva betonade att hon hellre ser förebyggande än repressiva åtgärder.

Stadsdelsdirektören lovade återkomma med information om sommaraktiviteter för ungdomar och övergick till att berätta hur staden och förvaltningen har agerat i den akuta krisen, med möten hos stadsdirektören, fortlöpande kontakter med Polisen, aktiva fältassistenter, extra patrullering vid förskolelokalerna. Utöver dessa och andra kortsiktiga insatser behövs också ett mer långsiktigt arbete.

Som motvikt till det negativa och destruktiva lyfte direktören fram dagens invigning i Hökarängen av en parkbänk, som några ungdomar har designat och byggt för att de ville göra något positivt för sitt närområde.

Apropå evenemanget Farstahelgen den 17-19 maj berättade förvaltningschefen att Farstaloppet, som har arrangerats några år nu, inte kommer att genomföras i samma form nästa år eftersom loppet lockar alltför få deltagare.

Ordföranden Lars Jilmstad (M) avslutade sammanträdet öppna del med att önska alla en riktigt skön sommar – Lars kommer inte att kunna delta vid sammanträdet i juni, därav denna tidiga sommarhälsning.